

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:
Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 410 M
Z dostawą w miejscu 500 M
lub przesyłką poczt. 650 M
Za granicą 880 M
Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 880 M
Z dostawą w miejscu 1000 M
Z przesyłką pocztową 1500 M
Za granicą 1500 M

NALICZONOŚĆ POCZTOWA OPŁACONO RYCZALTEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO

20 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godz. 6 rano i o godz. 1 popołudniu („Gazeta Wieczorna“)

F. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokola 1/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 6114.

Lwów, poniedziałek 7. listopada 1921.

Rok XII

P. Karachan wplątany w aferę świętojurską. „Bitwa pod Grunwaldem” już w ręku polskim. Marka polska w Zurychu: 0'21 --- w Wiedniu 2'43.

Na jednym siodle.

Lwów, 6. listopada.

Kooperacja bolszewicko-ukraińska, utworzona świętojurskim kongresem, nie jest związkiem ani zdrowym, ani trwałym. Uwarunkowana pewnym pokrewieństwem interesów, okazuje się na dalszą metę spółką nie tylko nie asekurującą, ale wręcz pożerającą się wzajemnie. Ukraiński ferment narodowy jest dla Rosji — obojętne, jak zabarwionej — niebezpieczny i jedynie bardzo poważne względy mogły skłonić Moskwę do wysługiwanie się żółto-niebieską flagą.

Ze strony ukraińskiej nie jest tu nieprzeznaczoność i krótkowzroczność w łączeniu się z bezwzględnie wrogiem — czerni nowoc. Niemal aksjomatem stał się brak zmysłu politycznego u ukraińskich mężów i pseudomężów stanu. Zawieranie na prawo i lewo pojęzycznych przysiężni wyrobiło im opinie nie tyle rzutkich, ile niewybrednych graczy. Stałe przeczucie się w biegunowo przeciwnie orientacje wycisnęło na nich piętno czynnika wchrowatego i nieobliczalnego. Wreszcie opieranie się o walory prędzej czy później bankrutujące, kosztowało ich wiele smutnych, ale wcale nie poprawczych doświadczeń.

Kwestya ta — przyszłość bolszewicko-ukraińskich serdeczności — jest w zasadzie rzecz obojętna. Co najwyżej interesować winno moralnych ojców najnowszej orientacji — o tyle, że kosztować ich może jedno parędziesiąt rozczarowanie więcej i rozbić, z którego nie rychło się podźwigną. Dla nas wystarczy samo stwierdzenie tego związku. Jakież jego źródła?

Bolszewicki „Drang nach Westen” jest procesem ciągłym, ustawicznym drażeniem politycznym do zachodniej Europy — mimo powrotów chwilowego przycichania akcji. Na drodze temu misyjnemu pochodowi, tkwiącemu w założeniu komunizmu, stanęła fizyczna przeszkoda: łańcuch państw między Oceanem Lodowatym Północnym a Morzem

(Ciąg dalszy na str. 2-ciel.)

P. Karachan w kontakcie z świętojurskim zjazdem bolsz.

W tem leży przyczyna jego nagłego wyjazdu.

Warszawa, 6 listopada.

(Telef.) (m) W tutejszych kołach politycznych opowiadają, że przyczyną wyjazdu p. Karachana z Warszawy jest podobno udział jego w zamiesz-

kach komunistycznych w Polsce. Między innymi zostało podobno udowodnione, że p. Karachan znajdował się w kontakcie ze zjazdem komunistycznym we Lwowie w gmachu św. Jura.

Z za ku' s ukr.-bolszewickiego kongresu u św. Jura.

Lwów, 6 listopada.

PRZEZ WIEDEN DO MAŁOPOLSKI.

W Wiedniu istnieje „Główny Komitet partii komunistycznej dla Galicji wschodniej”, w którym główną rolę odgrywa niejaki Pasiecznyk, Rusin galicyjski. Organem prasowym tego Komitetu był tygodnik „Nasza Prawda”, kolportowany masowo w Małopolsce Wschodniej. Nadsyłano go z Wiednia zwyczajnie w zaklejonych kopertach, lub powiniętego w polskie pisma. Staraniem tego komitetu wydrukowano też manifest komunistyczny w formie broszurki, który rozrzucono po całym kraju. Treść tego manifestu zamieściliśmy w swoim czasie w piśmie naszym. Pokrewny duchem do zawieszzonego we Lwowie pisma „Sprawa robotnicza” tygodnik ruski „Robotniczy Hołos” wychodzi jeszcze ciągle w Przemyślu pod redakcją p. Żołnira.

ÓSMY KONGRES

W tutejszych sferach ruskich twierdzą,

że ledwie rozpoczęty, a tak fatalnie zakończony kongres u św. Jura był ósmym z rzędu w Małopolsce wschodniej.

POSZUKIWANIA LOKALU.

Co do zamiaru wynajęcia lokalu na kongres w „Narodnym Domu”, informują nas, że delegat ów, który konferował z p. radcą Liskowackim, prosił o wynajęcie nie głównej sali, lecz sali ubocznej, o której mało kto wiedział, że jest wolna.

ARESZTOWANIA I REWIZYE NA PROWINCYI.

Po szeregu rewizji na prowincyi aresztowano w Mikulińcach Włodzimierza Martynkiewicza, zaś w Drohobyczu Olęę Kocko, Mikołaja Strońskię, Juliana Pasęę i N. Adlera.

MASOWE ARESZTOWANIA W DROHOBYCKIEM.

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, oprócz wyżej wymienionych, aresztowano w dniach 3. i 4. b. m. jeszcze około 10 osób, podejrzanych o udział w spisku bolszewickim. Aresztowanych odstawiono do Lwowa.

„B.twa pod Grunwaldem” już w rękach komisji repatryacyjnej.

Obliczanie złota i srebro nieskończone.

Warszawa, 6 listopada.

(Telef.) (m) Jak się dowiadujemy rząd polski nie skończył jeszcze obliczenia pierwszej raty, 10 mil. rubli w złocie należącej się nam za tabor kolejowy. Do tej chwili, jak wynika z nadeszłych relacji z Moskwy, obliczono tylko 1,600.000 rubli w

złocie. Natomiast jest już rzeczą pewną, że obraz Matejki „Bitwa pod Grunwaldem” znajduje się już w posiadaniu komisji repatryacyjnej. Co do innych przedmiotów sztuki komisya ta posiada tylko obietnice.

Czarnem, państw częścią starych, częścią nowopowstałych.

Najkrótsza droga jest prosta, że jednak niekiedy może być ona drogą najniebezpieczniejszą i najbardziej cierniową, — dowiodły plagi, wyniesione w roku ubiegłym z bitwy pod Warszawą. Z konieczności, nie rezygnując z powolnego nawożenia niewdzięcznej polskiej gleby, trzeba było szukać drogi okrzężnej: na północ lub południe.

Droga północna z wielu względów nie odpowiada warunkom gwałtownego przeformowania. Agitacja komunistyczna na grunt szwedzki i norweski nie dała się przeszczepić. Państwa bałtyckie, dzierżące solidarnie swój front wschodni, dalekie są od gruzińskiej łatwostrawności. Natomiast tworzy ów kąt północny Europy nienajgorsze „okno na świat“, przez które wypuszczać można bez większych trudności na Zachód czerwone gołębie, objzione instrukcjami i złotem. Okno to więc, dla dobra sowieckiej zagranicznej propagandy, zostawiono na razie w spokoju. Punkt ciężkości przewalił się na południe.

Południe od dawna zwróciło uwagę sowieków. Nie tylko Konstantynopol, przedmiot wiekowego pożądania, nie tylko przysłowiowy wulkan bałkański. Bałkanizacji w mniejszym lub większym stopniu uległy wszystkie obszary sukcesji austro-węgierskiej. Niestanna fluktuacja polityczna i społeczna, wywołana dokonaniem tu podstawowym przewrotem, spory graniczne, fermenty narodowościowe — stworzyły w sumie obraz, który magiczną siłą przyciągnął sowieckie apetyty w tę właśnie stronę. Tu, wśród zamętu i płynnych jeszcze stosunków, otwiera się — według obliczeń Rosyi — owa wymarzona brana wypadowa do Europy centralnej.

Na większą skalę urządzona próba z Bełą Kuhnem nie udała się. Porażkę tę jednak można przypisać brakowi zewnętrznego poparcia. Dziś — poparcie takie znalazłoby się. Wiedeń od lat tworzy ekspozyturę propagandy komunistycznej. Węgry są mgławicą, z której wyłonić się może grom odwetu, monarchizm, lub każda inna kombinacja, uformowana z chaosu. Czechy mają swój wulkan — Słowaczkę. Rumunię podciąć można i rozsadzić zrewoltowaną Bessarabią i Bukowiną. Wkońcu — dla uzupełnienia pozostaje Galicya wschodnia.

Tu rozgrywa się ten etap akcji sowieckiej, który ma dla nas znaczenie pierwszorzędne. I tu znalazł się naturalny sprzymierzeniec Moskwy — ukraiński malkontent.

Jak zaznaczyliśmy — cele obu tych czynników na bliską metę schodzą się. I jednym i drugim — w różnej intencji — zależy na maćeniu wody w tej prowincyi. Tylko, że strona ukraińska pragnie wyłowić z wytworzonego przez siebie bagniska rybę petruszewiczowską, zaś sowieci — mają swe odrębne, daleko odbiegające od Galicyi wschodniej zamiary.

Chcemy przypuścić, że współdziałanie to — przynajmniej po stronie ukraińskiej — nie zawsze jest świadome. Chłop-analfabeta, ściągnięty na zjazd świętojurski, nie jest chyba z przekonania komunistą. Ale trafiono doń argumentami innymi, wśród których niewątpliwie na pierwszym miejscu stoi obok mira-

żu szczodrych obietnic — wspólny front antypelski. Natomiast nie można o nieświadomość posądzać kierowników dzisiejszej ukraińskiej irredenty. Ci wiedzą, z kim się łączą i — działając z pełną premedytacją, kierowani wyłącznie nienawiścią ku Polsce, mogą przewidzieć następstwa swego działania.

Trzeba, aby we własnym interesie zwróciła Europa baczniejszą uwagę na ten nowy akt moskiewskiej imprezy, na rolę, jaką wyznaczyła Małopolsce wschodniej bolszewicko-ukraińska kooperacja. Przy takich warunkach nie wyodrębnienie w takiej, czy innej formie, ale ścisłe połączenie z państwem, które raz już wykazało swą nieugiętą odporność wobec sowieckich zapędów, ochronić może Małopolskę wschodnią od roli nowoskonstruowanego pomostu dla czerwonej czerwi w jej pochodzie na Zachód.

A. N.

Rosya nie dotrzymuje zobowiązań ryskich.

Nota rządu polskiego do sowieków.

Warszawa, 6 listopada.

*(Telef.) (m) Rząd polski wystosował wczoraj pod adresem rządu sowieckiego notę, w której skarży się na to, że z wyjątkiem spraw terytorjalnych i pewnej części spraw repatriacyjnych dotąd żadne postanowienie traktatu ryskiego nie zostało wykonane. Nota ta wyraża dalej wąpli-

wość w dobrą chęć sowieków wywiązania się z zobowiązań na się przyjętych. Zapowiedź sowieków uznania długów przedwojennej Rosyi ma dla Polski bardzo wielkie znaczenie polityczne albowiem dotąd okazuje się, że wszelkie obietniczki bolszewików nie mają żadnej realnej wartości.

Powstanie za Zbruczem stłumione.

Tak informują sow. władze ukr.

Warszawa, 6 listopada.

(Telef.) (m) Władze ukraińskie ogłosiły urzę-

dowo, że powstanie nad Zbruczem zostało stłumione.

OCZYSZCZANIE KOMUNIZMU Z NIEPEWNYCH ELEMENTÓW.

Charków, 5 listopada.

(ETE.) Oczyszczanie partii komunistycznej z niepewnych elementów dobiega na Ukrainie do

końca. Procent wykluczonych waha się 10—60 proc. Najwyższy procent wykluczonych jest wśród inteligencji. W Zytomierzu na 492 wykluczono 405 inteligentów. Sądy oczyszczania odbywają się publicznie.

Same sowieci nie wierzą w swoje protesty.

Warszawa, 6 listopada.

(Telef.) (m) Z informacji, które posiada Wasz

korespondent wynika, że centralne władze sowieckie mimo protestujących not Karachana i

DR. JOZEF PIOTROWSKI.

Wystawa prac szkolnych Wydziału architektury.

(Ciąg dalszy).

Rozumieją to i doskonale wyczuwają wymienni autorowie prac wystawowych. Nadzwyczajna, wysoce kulturalna powściągliwość w szafowaniu ornamentem cechuje wszystkie projekty Wondrausza. Znakomitym przykładem jest między innymi jego dom czynszowy. Gładki dwupiętrowy budynek zdobi tylko bogato rozwinięty portal, zwieńczony u góry bardzo dobrze dostosowaną, z całością ściśle złączoną, niewysoką atyką. Poza tem: szkarpa u dołu, figurka na narożu, skromny gzyms oddzielający parter od piętr i na froncie zupełnie gładkie dwa pilastry przechodzące przez oba piętra — to wszystko, co zdobi ściany tego klasycznie stylowego domu, tak wybitnie i typowo polskiego. Żadnych gipsowych opasek, trygłifów, metop, płytek z guzikami, konsolek pod dachem i pod oknami, długich sznurów, nieśmiertelnych, wolicz oczu itp. zbanalizowanego kramu pseudoklasycznego, lub „secesyjnego“, który po krótkim czasie, drwiąc zarówno z gwiazdy, haków i wapna jakim go przytwardzono, jakoteż z naiwności udawania na dłuższą metę poważnego zdobnictwa budowlanego, sygnalizuje ludziom na głowy, głosząc „memento“ swej kosztownej i niebezpiecznej bezcelowości, a ludzkiej bezmyślności.

Cała obecna wystawa dowiodła najwymowniej, że do wywołania wysokiego nastroju estetycznego i do stworzenia szlachetnego piękna architektonicznego, wszelki szablon jest zgoła niepotrzebny.

Subtelność i wysoki artyzm rysunków Wondrausza polega też na tem że gardzi on stale linealem i cyrklem. Rysuje wszystko tylko odręcznie, stąd miękkość, płynność i bezpośredniość każdej jego linii i płaszczyzny, każdego szczegółu dekoracyjnego i konstrukcyjnego. Miłe dla oka są zlekka nierówne kontury pilastrów, kolumn i gzymsów, pozbawione wszelkiej sztywności i twardości tzw. rysunku czysto „technicznego“. Szczegóły te powinny też być w ten sposób wykonane przez majstrów murarskich. I dotąd nie podnieś się poziom architektury, dokąd równomiernie z rozwojem i postępnym twórczości samej nie będą odpowiednio wyszkoleni i nagięci do nowych form, wzgl. wymagań estetycznych zawodowi rzemieślnicy i budowniczowie.

Wszystkie projekty wymienionych autorów nawiązują w zasadzie do empirycznego stylu dworów polskich. Cechy najbardziej znamienne i charakterystyczne, zarówno dekoratywne, jako też konstruktywne, są wszędzie znakomicie przekomponowane, niejednokrotnie w sposób wytworny zaakcentowane i podkreślone. Wszelka typowość, oryginalność i odrębność jest również celowo zachowana i dobitnie zaznaczona. Wybitnym dziełem sztuki jest w takim stylu skomponowany instytut fizyko-chemiczny Wondrausza. Na pierwsze spojrzenie trudno się domyśleć, że ten przepiękny w swej prostocie z nadzwyczajnym sma-

kiem konstruktywnie ozdobiony, świetny w porządkach piętrowy dwór typowo polski, jest jednak czemś zgoła innym. Ze zająwszy do jego wnętrza, zamiast salonów i saloników empirycznych, czy też biedermeierowych, zamiast flint, karabel i jelenich rogów na ścianach, ujrzymy tam... dużą amfiteatralnie urządzoną salę wykładową, a wokoło niej pokoje i salki pełne przyborów fizycznych i chemikalij przeróżnych. Dekoracja fasad tego instytutu—dworu skupia się wyłącznie na wejściach. Zdobia je nasze proste, swoje, zlekka wybrzuszone kolumny, nad niemi skromny szczyt barokowy, lub empirowy rozwinięty w ornament oryginalnych kształtów, linii i zwitek. Naroża mansardowej nasady piętrowej zdobią zgrabne, gładkie kolumnienki. Motyw bardzo dobrze zastosowany, zaczerpnięty z budownictwa polskich 1. poł. XIX w. Tak ozdobione domy zachowały się jeszcze w Brodach (ul. Lwowska), zaś kaplice: tzw. „Ratusz“ i „Upadek“ w Kalwarii Pałacowskiej. Poza tem na gładkich ścianach dobrze rozmieszczone okna nie oblepione żadnymi, gęsto profilowanymi, mozołniami w gipsie wygniecionymi opaskami. Podział szyb stale krosienkowy, bez owego niezdolnego, szerokiego krzyża, jakim tak często oszpeca się obecnie, nawet skromne, małownicze chaty wiejskie.

(C. d. n.)

Szumskiego nie wierzą bynajmniej w to, jakoby rząd polski udzielał jakiegokolwiek poparcia powstańcom ukraińskim. Wskazuje na to choćby fakt, że sowieci, które dotychczas przy każdej sposobności zawsze rewanżowały się kontrreprisjami nie przerwały wcale prac komisyjnych w Moskwie. Rzecz inna, że wystarczy znać auten-

tyczny przebieg wypadków na Ukrainie, aby dojść do wniosku, że z niepoczytalną imprezą Tiutiunika rząd polski nie mógł mieć nic wspólnego już choćby z tej przyczyny, że impreza ta zorganizowana została w ten sposób, iż już z góry skazaną była na niepowodzenie.

Sowiety zastrzegają sobie wolną rękę w Azji.

Moskwa, 5. listopada.

(PAT.) Wied. B. K. Rząd sowiecki w rocznym wystosowanej do wszystkich państw ogłasza, że nie uzna decyzji konferencji waszyngtońskiej w sprawach azjatyckich i zastrzega sobie wolną rękę.

Nota sow. w sprawie uznania długów budzi nieufność.

Rosja nie może nawet zapłacić od nich odsetek.

Warszawa, 6. listopada.

(Telef.) (m) Tutejsze koła polityczne bardzo sceptycznie zapatrują się na notę sowiecką w sprawie uznania długów przedwojennych. Panuje tu ogólnie przekonanie, że Rosja sowiecka mimo

najlepszych nawet chęci, nie jest w stanie zapłacić choćby tylko odsetek od tych długów, o możliwości zaś zapłaty długów nawet mowy być nie może.

Pierwsza koncesja komunizmu na rzecz kapitału.

Umowa rządu sow. z kapitalizmem zagr.

Moskwa, 5. listopada.

(ETE.) „Ekonomiczeskaja Żiżń“ publikuje szczegóły pierwszej koncesji rządu sowieckiego dla kapitalistów zagranicznych. „Zjednoczone amerykańskie stowarzyszenia preparatów leczniczych i chemicznych“ uzyskały prawo na eksploatację przez 20 lat kopalni asbestu w Alapajewsku na Uralu (gub. jekaterynoburska). Koncesjonariusze zobowiązują się w ciągu pierwszych 5 lat doprowadzić produkcję asbestu do 150.000 pudów rocznie, tj. 4 razy więcej niż przed wojną i zapro-

wadzić wszystkie najnowsze udoskonalenia techniczne, wnosząc zastaw do banku państwa w wysokości 150.000 dolarów złotem. Śród urzędników koncesji ma być 50 proc. Rosjan. W zamian za udzielenie koncesji oddaje wymienione stowarzyszenie 10 proc. produkcji dla rządu w asbestie i wyrobach asbestowych, względnie ekwiwalent w walucie zagranicznej. Rząd sowiecki ma prawo przedtem wykupić koncesję. Podpisali: Martin, przewodniczący Najwyższej rady gospodarstwa ludowego oraz przedstawiciele tow. ameryk.

ODBUDOWA KOLEJNICTWA ROSYJSKIEGO.

Warszawa, 6. listopada.

(Telef.) (m) Do Moskwy przybyły liczne gru-

py inżynierów niemieckich i szwedzkich aby na miejscu zaznajomić się z warunkami odbudowy kolejnictwa rosyjskiego.

Porozumienie sowieców z emigrantami ros.

zamierza przeprowadzić konferencja waszyngtońska.

Warszawa, 6. listopada.

(Telef.) (m) W Londynie obiega sensacyjna pogłoska, jakoby na konferencji waszyngtońskiej miała być podniesiona sprawa zaproponowania rządowi sowieców oraz rosyjskim kołom politycz-

nym na emigracji porozumienia, co by umożliwiło reprezentantom wszystkich kierunków politycznych współdziałanie w konferencji. Pogłoski te lanują sfery zbliżone do „Daily Herald“.

Polsko-rosyjski handel zamienny rozwija się.

Warszawa, 6. listopada.

(Telef.) (m) „Ekonomiczeskaja Żiżń“ donosi że handel zamienny między Rosją i Polską rozwija się w dalszym ciągu. W tych dniach zostały wysłane do Polski znaczne ładunki szereginy, wełny i szmat.

Jerzy Bandrowski.

Listy z prowincji.

VI.

Kultura Prowincji.

Zakliczyn, w listopadzie.

„Białe Miasteczko“ pięknie wygląda z daleka, ale życie jest w nim niestychanie ciężkie, zwłaszcza dla człowieka, przyzwyczajonego do pewnych potrzeb kulturalnych.

— A, naturalnie, siedzi w małej mieścinnie i kawiarni mu się zachciewa, knajpy, może teatru...

A dalszóg, że kawiarnia z kilku bodaj dziennikami, z jaką taką kawą i bilardem przydałaby się. Ja znakomicie bez niej się obęde i wcale a wcale mi jej nie potrzeba, ale po nieudalnym doświadczeniu z kasynem, mam wrażenie, że jedynie jeszcze kawiarnia miałaby szanse powodzenia... Szynk nie. I za drogo i trunki podłe i nie wypada...

Wobec tego, że wieczorami niema gdzie chodzić, kwestya oświetlenia miasteczka odpada. Kto musi wyjść w nocy z domu, wędruje z latarnią w rękę, jak w 17 czy 18-tym wieku. Nie jest to wprawdzie „modern“ ale za to ma stare, czcigodne tradycje.

Więc gniejsza już o oświetlenie. Może się obejść bez niego.

Powiedzmy, że niema absolutnie żadnej aprowizacji. W sklepie kooperatywnym nie można dostać niczego. Czemu? Rządy są, naturalnym porządkiem rzeczy w rękach mieszczańskich

a ci, oczywiście, mają co jeść. To nie „inteligenci“, żeby dbali o drugich, o bardzo nędzny i biedny proletaryat miasteczka. Co ich te „dziady“ obchodzi? „Gulon“ ma co jeść, urzędnicy robią za gotówkę zapasy, chłop ma co jeść, a nędzota — niech sobie radzi, jak może. Wezwany gdzieś do roboty, a chętnie zarabiający mieszczań, za dzień roboty (z końmi) liczy sobie 2 tys. mkp., biedakowi sam, da za całodzienną pracę 300 mkp. — no i obiad.

Więc dobrze. Niema aprowizacji.

Niema — na przykład — jaj. Komu kury poginęły lub nie nosą się, jaja nigdzie nie dostanie. „Gulon“, mający pół kop. kur, jaja nie sprzedaje, bo się boi — aby mu nie zabrakło do ciast na święta. Sprzedaje tylko żyd.

O jakiejś łaźni — ani gadania. Wogóle z kąpielą jest nadzwyczaj kiepsko. Ludność „Białego Miasteczka“ kąpie się tylko w lecie, w upalne dni i to po południu lub nad wieczorem, kiedy woda jest najcieplejsza. Im lato chłodniejsze, tem, rozumie się, tych kąpiei mniej. A od jesieni aż do późnego lata — „pas wala!“ Ani śladu jakichś ablucji. Nie potrzeba, obejdzie się, można się zaziębić, niezdrowo kąpać się na taki ziąb! Czytelnik niewatpliwie wierzy mi. Jeśli nie — niech sobie spróbuje wyobrazić wannę w mieszkaniu przeciętnego małomieszczańca. Gdyby zaś miał już fantazję tak bujną, to niech sobie wyobrazi, że w przeciętnej małomieszczańskiej rodzinie chciałoby się komuś nanosić do garneków wody na kąpiel i zagrzać ją. Skończony absurd, utopia!

Biblioteki niema też. Bodaj takiej biblioteki, w której byłby „Żyd wieczny tułacz“, „Monte

Christo“, „Czterdziestu pięciu“, „Tajemnice Parryża“ itp. Czytelnia niema też. Ludzie tu są zbyt mądrzy, aby chcieli sami sobie w kieszeń klamać. Naco czytelnia, skoro nikt nie czyta!

Są to jednak wszystkie wymagania człowieka ze „zgniłego Zachodu“, „burżuazji“, który ma przewrócone w głowie, człowieka zepsutego kulturą wielkiego miasta.

Więc dobrze. Niech i tak będzie. Ale cóż — jeśli w „Białym Miasteczku“ nie można dostać — nafty? Elektryczności niema. A nafty niema też. Skąd ją ludzie biorą? Czasem przywożą żydzi, czasem ktoś naftą paskuje, czasami, raz na sześć tygodni, „miasto“ sprzedaje — po pół litra na dom. Powiedźcie burmistrzowi: — Czemu „miasto“ nie sprowadzi nafty? — wzruszy lekceważąco ramionami i odpowie: — Wolny handel! — a tymczasem nafty ani benzyny przewozić ani przesyłać pocztą nie wolno a beczkami człowiek prywatny sprowadzać nie może. Jakże sobie ludzie radzą? Zamożniejsi kupują, jeśli mogą, w pasku, płacąc za litr nafty najmniej sto marek, biedniejsi siedzą razem przy małej lampce kuchennej lub ogarku i starają się iść spać jak najwcześniej. Wiadomo, że noc robi się teraz bardzo wcześnie. Proszę sobie teraz wyobrazić wykorzystanie długich wieczorów jesiennych i zimowych, proszę sobie pomyśleć w takich warunkach rozwój przemysłu domowego. Ludzie tępiją i leniwieją z nadmiaru snu.

Powie ktoś:

— Co za nieznośny, wiecznie niezadowolony człowiek. Sam pewnie wszystko ma, siedzi w ciepłym kącie, odpoczywa i zamiast, żeby wczasu

W połowie bm. konferencja polsko-niem. w sprawie Górnego Śląska pod przewodnictwem Szwajcyrki.

Warszawa, 6. listopada.

(Telef.) (m) Z Genewy donoszą, że w drugiej połowie listopada br. odbędzie się konferencja delegatów polskich i niemieckich w sprawach gór-

SZWAJCARYA WYŚLE NIE DYPLOMATĘ, LE CZ RZECZOZNAWCĘ.

Warszawa, 6. listopada.

(Telef.) (m) Przedstawiciel Szwajcaryi w Warszawie pułk. Pfyffer w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że Szwajcaryja postanowiła wysłać do Polski nie dyplomata, lecz znawcę stosunków ekonomicznych. Szwajcaryja może dostarczyć Polsce motorów elektrycznych, oraz wysłać do Polski wszelkie przybory niezbędne do elektryfikacji, zegarki, wyroby jedwabne, koronki, sery i czekoladę.

PROPOZYCJE RADY AMBASADORÓW.

Berlin, 5. listopada.

(PAT.) Według doniesień z Paryża, konferencja ambasadorów zaproponowała, aby delegacje polska i niemiecka dla rokowań gospodarczych niemiecko-polskich porozumiały się co do wyboru przewodniczącego.

SKŁAD DELEGACJI NIEMIECKIEJ.

Berlin, 5. listopada.

(PAT.) Na przewodniczącego delegacji niem. wyznaczono, jak wiadomo, b. min. Schiffera, na zastępcę sekret. w min. spraw wewn. Lewalda. Z ramienia pruskiego urzędu dla spraw zagran. hr. Odenburga, jako generalnego pełnomocnika Prus

nosłaskich. Naradom przewodniczyć będzie prawdopodobnie reprezentant Szwajcaryi, wyznaczony przez Radę Ligi Narodów.

podsekr. stanu prof. Dra Göpperta. Dział finansowy obejmie Dr. Miquel.

ECHA AFERY HABSBUERSKIEJ.

Paryż, 5. listopada.

(PAT.) Havas. Konferencja ambasadorów zakomunikowała rządowi węgierskiemu, że wolałaby, aby węgierskie zgromadzenie narodowe uchwaliło niewybieralność wszystkich członków dynastji habsburskiej na tron węgierski, ponieważ wniosek komisji przewiduje tylko detronizację.

Paryż, 5. listopada.

(PAT.) Havas. Termin tygodniowy, ustalony przez konferencję ambasadorów dla węgierskiego zgromadzenia narodowego w sprawie detronizacji Habsburgów, rozpoczął się w dniu 5 listopada, a kończy się 8, a nie 7 listopada.

O KOALICYJNY GABINET PRUSKI.

Berlin, 5. listopada.

(ETE.) W rokowaniach o utworzenie gabinetu pruskiego ujawnia się dążenie sfer politycznych do utworzenia t. zw. wielkiej koalicji, która obejmowałaby wszystkie partie od soc. dem. większości do niem. partji ludowej. Konieczność utworzenia takiej koalicji uzasadnia się w kołach politycznych przede wszystkim sytuacją w sprawie górnośląskiej.

O udział inteligencji w życiu politycznym.

Przemówienie premiera w Krakowie.

Kraków, 5. listopada.

(ETE.) Dziś odbyło się uroczyste zebranie rady miejskiej zwołane z powodu przyjazdu do Krakowa p. prez. min. Ponikowskiego. Wzięli w niem udział wszyscy członkowie rady jak też wybitni przedstawiciele społeczeństwa krakowskiego. Sala była przepelniona. Posiedzenie zagalę uroczyste prez. miasta p. Federowicz witając w serdecznych słowach prezydenta w podwawel-

użył jak należy, wciąż o drugich myśli, do nie swoich spraw się wtrąca, wiecznie wszystko chciałby poprawiać i reformować.

Dobrze. Więc niech sobie ten Czytelnik wyobrazi, że bawi w „Białem Miasteczku“ i nagle — wyszedł mu proszek do zębów. Cóż robi? Idzie do apteki a tam dowiaduje się, że proszku do zębów niema.

— Jakże to może być? Niema proszku do zębów?

— Ano — wyszedł jaki miesiąc temu.

— I nie sprowadziliście?

— Nie było potrzeba, rzadko kiedy się sprzedaje...

Więc w „Białem Miasteczku“ nie myją zębów?

— Mało kto! Mało kto!

I coż począć bez proszku do zębów?

Jeśli kto absolutnie nie może sobie inaczej poradzić, niech idzie z wizytą do dyrektora szkoły, niech okaże zainteresowanie gmachem szkolnym i niech poprosi dyrektora o oprowadzenie go po nim. Przy tej sposobności będzie mógł zwędzić kawałek kredy. Inni na wszelki wypadek przechowują w pudełkach od zapalek — popiół od papierosów. Podobno znakomicie zastępuje proszek do zębów.

Oto parę drobnych a różnorodnych próbek naszej kultury prowincjonalnej.

skim grodzie. Po nim przemawiał prez. Ponikowski. Mowę wygłosił ze spokojem i należytą swadą. Sala słuchała słów prezydenta z wielkim zainteresowaniem i przerywała częstym oklaskiwaniem i potakiwaniem. Szczególnie gorąco oklaskiwano słowa p. prez. przypominające wyruszenie strzelców I. brygady z Krakowa. Z uznaniem przyjęto słowa poświęcone t. zw. historycznej szkole krakowskiej. Burzliwie oklaskiwano wystąpienie prezydenta przeciw egolzmowi naszego społeczeństwa jak i wywody dotyczące sposobów naprawy finansów państwa. Napomnienia wypowiedziane pod adresem Sejmu zostały przyjęte z widocznym zadowoleniem. Jednomyślnie potakiwano znalazło oświadczenie prezydenta ministrów, w którym stwierdził konieczność republikańskiej formy rządów i wystąpił stanowczo przeciw pomysłom dyktatury czy monarchji. Z uznaniem spotkało się również wezwanie prezydenta wystosowane pod adresem inteligencji polskiej w tym kierunku, by brała ona silniejszy udział w życiu politycznym jak dotychczas. Ogólne wrażenie przemówienia było nadzwyczaj dodatnie. Podnoszono jego szczerść i otwartość, z jaką prezydent przedstawił całokształt naszych bieżących spraw politycznych.

Robotnicy w Łodzi m prz myślę włókien. rezygnują z podwyżki.

Warszawa, 5. listopada.

(ETE.) „Przegląd Wieczorny“ donosi z Łodzi, że ogólne zebranie delegatów związków zawodowych robotników przemysłu włókienniczego powzięło uchwałę, że wobec zwyżki waluty polskiej i przesilenia w przemyśle włókienniczym, podwyżki płac są nieaktualne i odstępują od żądania podwyżki 60 proc. Uchwałę tę zakomunikowano przedstawicielom związku fabrykantów.

Wiadomości telegraficzne.

(PAT.) Powitanie min. Skirmunta w Pradze. Na powitanie przybyłego tu ministra Skirmunta przybyli na dworzec oprócz całego gabinetu z Drem Beneszem na czele ambasador francuski Conget, ambasador włoski Bordonaro, reprezentant Rumunii, kolonia polska, szef sztabu gen. Mitelhauser z generalicyą, burmistrz Pragi, reprezentanci świata politycznego, naukowego i artystycznego. Prezydent rzeszy i kanclerz powitali gorąco ministra, poczem odbyło się na jego cześć śniadanie. Na dziś zapowiedziane jest przyjęcie u Masaryka.

(Telef.) (m) Przed wyjazdem premiera Ponikowskiego do Krakowa odwiedził go poseł francuski w Warszawie p. Panafieu i odbył z nim 1 1/2 godzinną konferencję w aktualnych sprawach politycznych.

(PAT.) Havas. Zamordowanie japońskiego prezydenta ministrów Hara nastąpiło o godz. 7.30 wieczorem. Prezydent miał jechać na zebranie polityczne do Kioto. Morderca zadał prezydentowi pochnięcie w klatkę piersiową krótką szablą. O godzinie 10 prezydent wyzionął ducha. Morderca został aresztowany.

Z DNIA.

NIEPROSZONY KURATOR.

W izbie gmin George zapowiedział Bez żenady, najswobodniej,
Że w najbliższych dniach się zajmie
Sprawą znów Galicyi wschodniej.

Mister! czyż nie zadaleko
Temperament cię unosi?
Między drzwi swe palce wkładasz,
Choć cię o to nikt nie prosi.

Czyż troskliwość tak nadmierna
Może być bez skrytych celii?
Temu, który sam już chodzi
Nie potrzeba kurateli.

Dziękujemy najuprzejmiej
Żeś jest dla nas tak łaskawy;
Ale pozwól, że w swym domu
Załatwimy sami sprawy.

I miast to, co mamy w ręku,
Na żer dawać nowym sporom,
Potrafimy drzwi pokazać
Nieproszonym kuratorom.

Nemo.

Na czasie.

Do albumu dwom uczonym uk

Lwów, 6. listopada.

W gazetach niemieckich i czeskich, wychodzących w Pradze, a także w polskich, wyczytałem niedawno, że uniwersytet ruskii, utworzony w Pradze przez naszych przyjaciół dla Ukraińców, umożliwi uczonym ruskim pracę naukową, do której zawsze gorąco tęsknili, a w której przeszkadzali im zawsze — Polacy!

Głowę sobie łamałem, jakich to uczonych dotyczy i — nagle na dwóch zatrzymuje się pamięć.

Za moich lat akademickich rzeczy jakoś tak się składały, że zachodziłem często na wykłady profesorów ruskich, chcąc zaczerpnąć wiedzy z zakresu ich wiedzy. Sadu o tem, co głosili z katedr, nigdy nie wydawałem. Dziwiłem się tylko męczeńskiej wytrzymałości słuchaczy.

Aż oto... roku, miesiąca, dnia i godziny nie podam, — pamiętają ją z pewnością lepiej i dokładniej odemnie obaj, — przebrała się cierpliwość nawet ruska!

Przedstawiciele młodzieży ruskiej publicznie zwracają się w sali wykładowej do jednego z tych siewców i kapłanów z prośbą wy-

mowną, by raczył podnieść poziom swoich prelekcji, z powodu bowiem marności ich treści, będą zmuszeni zaniechać ucześnieństwa na nie...

Konsternacja niebywała, — tłumaczenie się profesora. — chwila okrutnie przykra... Drugi tymczasem profesor, jako że był adwersarzem nieubłaganym pierwszego, którego uczoność takiemu osądowi młodzieży niedowarzonej została poddana, z radości ręce zacierał i w wielkości swojej rósł, a nadymał się niesłychanie — na krótko.

Z nim bowiem też sama młodzież ruska tak samo sobie poczęła, taką samą, a może ostrzejszą dając admonicję za naukowe nieróbstwo i lekceważenie audytoryum...

Byli to przedstawiciele historii literatury ruskiej i języka ruskiego — dwaj uczeńcy: dr. Ołeksza Kołessa i dr. Kiriło Studynskij.

Pierwszy z nich, przy pobocznym zajęciu profesorskim, głównie trudniący się posługiwaniem do austriackiej Rady państwa i agitatorstwem politycznym, nie mający czasu, ani na przygotowanie wykładów, ani na napisanie gramatyki języka ruskiego, od szeregu lat zapowiadanej, obecnie jest Magnificencją w Pradze, — więc zapewne plodzić zacznie wielopomne dzieła geniuszu ruskiego, którego dotąd objawić nie mógł skutkiem intrygi i przeszkody niegodziwych Polaków!

Drugi, przedstawiciel Uniwersytetu polskiego (bez upoważnienia tegoż Uniwersytetu!) w Radzie szkolnej krajowej, udekorowany członkostwem czynnym i byłem zastępnym prezesostwem nauk, Towarzystwa Szewczeni, tudzież dożywoćniem członkostwem kuratorjum Narodowego Muzeum im. hr. Andrzeja Szeptyckiego, wzrokiem zazdrośnym spogląda w stronę swego adwersarza, nie tylko uhonorowanego, ale i szczęśliwego nadzieją zblizającej się już tuł sławy uczoności, do której bramę — tu we Lwowie — zamknęła mu tylko ręka Lachów nikczemnych!

Obadwa te przeciwne duchy znalazły się niebawem pod zielonem drzewem gloryi nad „Srebrnopjaną Wełtawą!”

X. X.

Ze spraw teatralnych.

Posiedzenie m. komisji teatralnej. — Nieporozumienie między dyr. Czarnowskim a komisją załatwione. — Sprawa wolnych miejsc. — Zamknięcie rachunkowe. — Deficyt.

Lwów, 6. listopada.

(a) Na onegdajszym posiedzeniu miejskiej komisji teatralnej, które się odbyło pod przewodnictwem wicepr. dr. Chłamtacza, obradowano na wstępie nad sprawą przykrego nieporozumienia, jakie wynikło między dyrektorem teatru p. Czarnowskim a komisją teatralną, na ile debiutu artystki operowej p. A. K. Ostatecznie po obu stronach wyjaśnieniach, komisja uchwaliła pozostawić dyr. Czarnowskiemu wolną rękę w sprawie, która była przedmiotem sporu.

Następnie długą i ożywioną dyskusję wywołała sprawa wolnych miejsc w Teatrze Małym, mieszczącym w sobie i tak szczupłą ilość miejsc. Kwestya ta zostanie w odpowiedni sposób załatwiona.

W dalszym ciągu przyjęto do wiadomości zamknięcie rachunkowe teatru miejskiego za czas do końca czerwca 1921. Rok ostatni gospodarki gminy w teatrze miejskim przyniósł deficyt w kwocie 300.000 mk., który pokryty został subwencją rządową. Przy tej sposobności uchwalono wyrazić b. administratorowi st. radcy Tyczece uznanie.

Na tem posiedzenie zakończone.

Z muzyki.

Koncert Sirotki. — Koncert „Echa” ku uczczeniu śp. Żeleńskiego.

Lwów, 6. listopada.

Sirotka, który znacznie później zawitał do naszego miasta od Petri'ego mógłby, gdyby grywał częściej zdobyć sobie tę samą sympatyę, którą posiada u nas pianista holenderski. Gra jego zdradza pewne pokrewieństwo ze sposobem interpretacji Petri'ego, różni się wszakże zasadniczo od niej pewną wschodnią i słowiańską czułościowością. Rzewnej nieraz lezki nie powrywaia potężne efekty dynamiczne, których wydobywanie z pod rąk człowieka niewielkiej postaci budzi tem większe zdziwienie. Grę Sirotki cechuje większe skupienie niż Petri'ego, lecz mniej w niej świadomej refleksji.

Co do programu ostatniego recytalu, to na specjalne uznanie zasługują wykonanie utworów

Rubinsteina (z wyjątkiem mało interesujących wariacji), utworów mało lub wcale u nas nie znanych, z których zwłaszcza mazurek, nad program odegrany walc, zbliżyły do nas wielkiego mistrza szkoły rosyjskiej o którym się dziś coraz mniej słyszy. W wykonaniu Liszta ukazał się najświetniejszym oryginalny profil gry Sirotki. Była w tym nie tylko siła bajeczna uderzenia, piorunowy odgłos okławy i pasaży, ale obok tego i poezya, którą niewiele tylko pianistów z Liszta właśnie wydobycie umie.

Jak już wyżej wspomnieliśmy szkoda tylko, że tak rzadko słyszeliśmy dotąd Sirotkę.

Nadspodziewanie pięknie wypadł wieczór, w którym „Echa” święciło pamięć Żeleńskiego. Poważnie przygotowani, którzy odczuli się w produkcjach, nadało wieczorowi temu poziom istotnie bardzo artystyczny. Chór przygotowany był doskonale, brzmiał nieskazitelnie prawie. Basy zwłaszcza są świetne, jak kolumny podtrzymują barytony i tenory. „Chór ryocyzy”, „Hamka”, „Chór strzelców” zaśpiewane były w sposób, który zasługuje na najwyższą pochwałę. Zasługa to wielka. Rangła, który pracuje sumiennie nad rozwojem naszego, tak wielce sympatycznego „Echa”. W koncercie współdziałał p. Łowczyński, doskonale usposobiony. Głos jego nabiera coraz piękniejszego, jaśniejszego i szlachetniejszego dźwięku, wydobywa się swobodnie i z łatwością. Z dużym zasobem poezji i subtelnością zaśpiewał „Zawód” i arię z opery „Janek”. W słowie wstępem poświęcił znany muzyk Edmund Walter gorące, senteczne wspomnienie twórczości Żeleńskiego. Nie można dość słów szczerej pochwały wypisać pod adresem „Echa”, które uświęciło pamięć polskiego kompozytora. Radziłyśmy ujrzeć i na scenie operę polskiego jakiegoś kompozytora poza... Moniuszką, Janek czy Goplana (gramatycznie na scenie naszej) — istotnie zasługują na to M. S.

Jubileusz Bratniej Pomocy Słuchaczy politechniki

Uroczysta chwila. — Hołd społeczeństwa. — Nadesłane depesze. — Przemówienia przedstawicieli władz i gości. — Założenie Związku Przyjaciół Bratniej Pomocy. — Wspólny obiad. — Raut.

Lwów, 6. listopada.

(mg) Uroczyste zebranie w auli Politechniki z okazji 60-lecia Bratniej Pomocy Słuchaczy Po-

siach ręce, niby ptak drapieżny przytrzymujący w szponach swą ofiarę.

— Co? krzyknął Morenos. Co chcesz przez to powiedzieć?

— Syn Nocy do nas należy!

— Jakto?

Dziewczyna objaśniła go o wszystkim, co zaszło.

Śmiejąc się szyderczo opowiadała jak Pedro Alvarez przyłapał młodzieńca w towarzystwie jakiegoś „ładnej panienki”, jak potem z kolei dostał w swe ręce starego leśniczego.

Morenos drgnął.

— Od tego nikt się już nigdy niczego nie dowie! dodała Ewa z dźwiękiem okrucieństwa.

Morenos, błąd jak płótno, oderchnął głęboko; doznał uczucia ulgi. Lekki uśmiešek wykrzywił jego posiniąte wargi.

— ...A... tamten? zapytał.

— Syn Nocy?

— Tak... Powiedziała pani: mam go.

— Bo tak jest w istocie... Ten wprawdzie mógłby jeszcze sprawić panu pewien kłopot, mógłby przemówić... Lecz już moja głowa w tem, by nie wypuścić tej zwierzyny.

Nachylając się ku dziewczynie, Morenos wyszeptał z ohydym lekiem:

— Gdzie on?

Ewa przybierając zagadkową minę odparła wymijająco:

— Alvarez go pilnuje... Zresztą nadwyreżyliśmy go trochę, tak, że nie może nawet marzyć o ucieczce...

(C. d. n.)

133

JULES GASTYNE et GERARD BOURGEOIS

SYN NOCY.

POWIEŚĆ KINEMATOGRAFICZNA

tłumaczyła z francuskiego Zofia Lewakowska

(Ciąg dalszy)

Ujął głowę w dłonie i oparł się na stole.

— Zewsząd zbliża się nieszczęście... Grozi mi zupełna ruina, czuję to doskonale. Żądza zemsty tego człowieka chwyci się wszystkich środków.

Powtórzył powoli: wszystkich środków...

Machinalnym ruchem przesunął przez palce listy, nadeszłe z poczty, pomiędzy którymi znalazła się także i depesza Gilmora'a.

Popatrzył na nie, położył z powrotem na biurku, a biorąc znów w rękę jeden z nich rzekł rozgniewany, pochłonięty całym swymi myślami:

„Od markiza de Concy...”

I odruchowo otworzył ów list, zdarłszy szeroką pieczęć, zdobną w herb rodu de Coucy, rozplaszczoną ostentacyjnie na wielkiej kopercie.

Przeczytał pismo. I nagle płomień krwi ogarł twarz jego śmiertelnie dotąd bladą.

— Co to? powiedział głośno tym razem, tak by mówiąc do kogoś. Cóż to znowu?

Nerwowy grymas przebiegł po wygolonych wargach Morenosa.

— Taki już dzień dzisiaj! Ach! toczy się to potworne kolo!

Odczytał bilet markiza de Concy:

„Do hrabiego de Morenos.

„Książca de Villares.

„Książę panie!

„Dla wyjątkowo ważnych powodów jestem niestety zmuszony odroczyć małżeństwo mojego syna z córką pańską, panną Ireną de Villares...”

Nie czytając już do końca listu po raz drugi, zmiażdżył papier ze złością.

„Przyczyną natury honorowej... pisze markiz. Zerwać to narzeczeństwo? Straszny skandal. Moja córka porzucona!... To nie do pomysłenia!.. Uroczystość ślubu już zapowiedziana... zaproszenia rozesełane... Ależ to szaleństwo!

„Markiza ktoś poinformował... ale kto?... Czyż cała moja przeszłość stanie znowu przedemną?”

„Opanujmy się!... Odwagi! Należy iść zawsze z podniesionem czołem, cokolwiekby się stało!...”

I postanowił, nie zwlekając, zażądać wyjaśnienia od markiza de Concy.

Wyciągnął właśnie rękę w stronę dzwonka, gdy wszedł do pokoju służący zwiastując, że miss Ewa Smithson prosi, by ją przyjęto natychmiast w nagłej, niecierpiącej zwłoki sprawie.

Morenos, nie umiejąc opanować gorączkowego podniecenia, zawołał z pośpiechem:

— Prędko, wprowadź tu tę panią!

Służący wszedł i w tej samej chwili ukazała się na progu Ewa Smithson.

— Co mi pani przynosi? zapytał książę drżącym głosem.

Mam go! odparła Ewa, zaciskając na pier-

licznicy lwowskiej, było nie tylko serdeczną godziną wspomnienia dawnych lat i zbratania się najstarszych kolegów z najmłodszymi, ale i aktem czci, złożonym pełnemu zasług zrzeszeniu przez poważnych przedstawicieli społeczeństwa polskiego.

We wspólnie, a pomysłowo udekorowanej auli Politechniki

zasiedli na honorowych miejscach: ks. arcyb. Biłczewski, wiceprez. miasta dr. Stahl, przedstawiciel wojskowości pułk. Miś, grono profesorów Politechniki z rektorem Huberem, prezes Tow. Politechnicznego Rybicki, reprezentanci różnych urzędów, instytucji i towarzystw kulturalnych, dalej bardzo liczny zastęp dawnych członków Bratniej Pomocy, dziś już poważnych obywateli i ogromna rzesza dziarskiej młodzieży technicznej.

Chór techników odśpiewał „Garde Mater Polonica”, potem prezes Bratniej Pomocy p. Nawrocki zaprosił prof. Dziwińskiego na przewodniczącego.

Prof. Dziwiński

witając Zjazd, zaznaczył, że Bratnia Pomoc od pierwszych swych dni walczyła o wolność Polski i brała żywy udział w życiu narodu. W szeregach powstańców w roku 1863 walczyła dzielnie młodzież techniczna i poległ pierwszy prezes Bratniej Pomocy. Wkrótce potem wywalczono usunięcie języka niemieckiego, z ówczesnej Akademii technicznej. Bratnia Pomoc była szkołą kształcąca obywateli w duchu narodowym i dawała młodzieży pomoc moralną i merytoryczną. Wspominając ostatnie lata, mowca oddał cześć poległym obrońcom Lwowa — w końcu życzył, by lwowska młodzież techniczna przyczyniła się do budowy Rzeczypospolitej i zespolenia jej dzielnic i wzniósł okrzyk na cześć zamartwychwstałej Ojczyzny.

Odczytano następnie

telegramy z życzeniami,

nadesłane przez prezydenta ministrów, gen. Sikorskiego, min. Michalskiego, gen. Laskowskiego dowódcę dywizji górnośląskiej, Stowarzyszenia techników w Warszawie, Koła techników ze Lwowa w Warszawie.

Rektor Huber podniósł, że osobliwa chwila zjednoczyła w tych murach trzy pokolenia. Jako gospodarz gmachu mowca powitał przybyłych i życzył pomyślnej pracy na użytek i chwałę Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Ks. arcyb. Biłczewski

nawiązując do słów odśpiewanego hymnu, zaznaczył, że Ojczyzna szczyti się dzielnymi swymi synami, jakimi byli zawsze wychowankowie lwowskiej Politechniki i rzucił słowa „Szczęść Boże” w dalszym trudzie w imię najświętszych ideałów.

Wiceprez. dr. Stahl wskazał znaczenie działalności Bratniej Pomocy dla miasta i społeczeństwa w latach sześćdziesiątych, gdy jeszcze miasto było pod przemocą niemieczyzny. Bratnia Pomoc była

jednym z pierwszych ognisk kultury narodowej i myśli ogólno polskiej, była protestem przeciwko zaborcom, więc cześć jej za to i chwała!

Prezes Rybicki wyraził pozdrowienie od Pol. Tow. Politechnicznego, z którym łączy Bratnia Pomoc chwila założenia obu towarzystw i wspólni członkowie. Następnie złożyli Zjazdowi życzenia: przedstawiciel warszawskiego Stow. Techników, delegat młodzieży uniwersytetu Jana Kazimierza p. Adamiak, reprezentant Bratniej Pomocy Akademii górniczej krakowskiej p. Miłchejda, wreszcie prezes Nawrocki, który przypomniał kolegom, że technik polski służył zawsze idei solidarności i jedności i był prawdziwym pomocnikiem Polski.

Po występie chóru zakończyła się pierwsza część zebrania. Następnie odbyło się posiedzenie w celu zorganizowania

Związku Przyjaciół Bratniej Pomocy

studentów Politechniki lwowskiej, którego celem jest utworzenie ogniska życia koleżeńkiego, popieranie i ułatwianie kształcenia się młodzieży technicznej, udzielanie pomocy merytorycznej i moralnej Towarzystwu Bratniej Pomocy.

Po przedstawieniu statutu przez p. Nawrockiego przeprowadzono dyskusję, w której sędziwy prof. Jaegermann, jeden z założycieli Bratniej

Pomocy przypomniał genezę tego towarzystwa. Statut przyjęto, oraz wybrano prezydium na 1 rok w następującym składzie: prof. Dziwiński prezes, inż. Stan. Rybicki I wiceprezes, prof. Anczyk II wiceprezes, prof. Bartel skarbnik, prof. Weigel sekretarz. 5-ciu członków wydziału, 3 członków komisji lustracyjnej i 3 członków sądu rozjemczego wybrano z pomiędzy przedstawicieli różnych dziedzin Polski.

Następnie odbył się wspólny obiad.

RAUT W SALACH KOŁA LIT.-ART.

Jeszcze nigdy chyba nie widziały sale Koła literacko-artystycznego takich tłumów młodzieży, takich zwartych zastępów ustrojonych dam i dziewczątek. Przybyło kilka tysięcy osób. Ścisk panował tak straszny, że taniec z początku był prawie niemożliwy, a wiele osób wróciło do domu, nie zajączawszy jeszcze do sali. Mimo to ochota do zabawy nie ostygła, a kasa Bratniej Pomocy musiała się zasilić bardzo wydatnie.

Na sali zjawili się wielu przedstawiciele władz, wojskowości, misji franc. i ang. I t. d., oraz liczne grono profesorów Politechniki. Tańce rozpoczęto polonesem, który prowadził prof. Dziwiński z rektorem Pawlikową, dalej postępowali: prorektor Pawlik z p. Bugnowa, p. Nawrocki z p. Welcherowa, prof. Hauswald z profesorową Weiglową i inni.

Tańce przeciągnęły się do późna.

Kronika telegraficzna.

(PAT.) Pierwsze zgromadzenie Kawalerów orderu Orła Białego odbyło się w Belfwederze pod przewodnictwem Naczelnika Państwa, jako wielkiego mistrza orderu.

(PAT.) Urząd emigracyjny na podstawie układu z austriackim ministerstwem rolnictwa rozpoczął w Oświęcimiu zapisywanie robotników polskich na wyjazd do Austrii do roboty. Robotnicy otrzymywać mogą paszporty w starostwach za pośrednictwem miejscowego urzędu pośrednictwa pracy.

(Telef.) (m) Ministerstwo spraw zagranicznych poczyniło starania o umożliwienie wyjazdu do Ameryki 1500—1800 osobom, które w granicach normy tegorocznej posiadają prawo wyjazdu.

(Telef.) (m) Małopolscy eksporterzy jaj przybyli do Warszawy celem odbycia konferencji z przedstawicielami ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie uregulowania eksportu jaj bez szkody dla rynku wewnętrznego.

(PAT.) Milionówka. Przy wczorajszym ciągnięciu milionówki wygrana padła na Nr. 4.818.695.

(PAT.) Zawieje śnieżne w Szwecji pokryły znaczną część kraju warstwą śniegu dochodzącą do 5 m. wysokości. Komunikacja przerwana.

NADESŁANE.

Dr. SCHERLAG, Dyrektor Austriackiego Banku Hipotecznego 55

w Wiedniu, przyjmować będzie od 7-go listopada b. r. w biurze adwokata Dra Sommersteina, plac Smolki 1. 5 w sprawie spłaty zaległości rataln. wymienionego Banku.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

Teatr Wielki:

W niedzielę 6. listopada o godz. 3'30 „Kobieta bez skazy”, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

W niedzielę 6. listopada o godz. 7'30 „Madame Butterfly” opera w 4 aktach Pucciniego.

W poniedziałek 7. listopada o godz. 7'30 „Tosca” opera w 3 aktach G. Pucciniego.

Teatr Nowości.

W niedzielę 6. listopada o godz. 7'30 wiecz. „Taniec szczęścia” operetka w 3 aktach R. Stolz.

W poniedziałek 7. listopada o godz. 7'30 w. „Taniec szczęścia” operetka w 3 aktach R. Stolz.

Repertuar Bagateli lwowskiej.

Gościnne występy Józefa Ursteima (Pikusia),

I. Zbierchowskiej, M. Windheima, M. Rentgena i H. Ordonówny. 1) 100.000, żart w 1 akcie. 2) Wielki dział koncertowy. 3) Przed bramą, pastel sceniczny w 1 akcie.

Początek o godz. 8 wieczorem.

Repertuar Teatru lit.-art. „UL”, ul. Ossolińskich 10.

1) Część koncertowa Pp. Ardea, Bronowski, Michałowski, Mirski, Noskowska i inni. 2) „W Wenecji” Trouem i Wikliński. 3) farsa „Nareszcie sami”

Lwów, 6. listopada.

Z teatru „Bagatela”. Dyrektorka teatru „Bagatela” licząc się ze znaczną zwyżką marki polskiej, zapowiedziała afiszami, że od dnia 4 b. m. zniża cenę biletów. Jest to tem bardziej pochwały godne, że obecny program, do którego zaangażowano wybitne siły artystyczne na występy gościnne jest bardzo drogi i znacznie przekracza ramy normalnego budżetu. Nie potrzebujemy dodawać, że czyn ten kierownictwa „Bagateli” przyjęto z zadowoleniem publiczność, zapełniając tłumnie zaraz w pierwszym dniu zniżki widowie teatryku przy ul. Rejtana.

EKONOMISTA.

Z POPOLUDNIOWEJ GIELDY NEOFICYALNEJ.

Lwów, 6. listopada

Wczoraj po południu tendencja zniżkowa, na giełdzie nieoficyjalnej obrót słaby, formalny zastój. Kursa mniej więcej utrzymują się na wysokości porannych.

Dolary amerykańskie 2800—2850, jedynki i dwójki 2700—2750, dolary kanadyjskie 2300—2350, 1-ki i dwójki 2200—2220, marki niemieckie 13 00—13 50, setki 12 00—12 50 drobne 12 00—12 10, leje 18 00—18 50, drobne 17 00—17 20, czeskie korony 23 00—24 00, drobne 22 00—22 50, austriackie tysiączki 0000—0000, setki 000 00—000 00, 50-koronówki 00 00—00 00, 20-koronówki 18 00—18 20, 10-koron. 17 00—17 50, 1-ki i 2-ki 0 16—0 17 f., ruble 5-setki 1 80—2 20, setki 2 60—5 00, 25-rublówki 1 80—2 20, 10-rubl. 1 60—1 80, reszta drobnych od 0 90—1 30, dumskie tysiączki 40 00—45 00, dumskie 250 rb. 30 00—32 00, karbowanice 2 80—3 00, hrywny 8 00—8 20 franki franc. 270—290, funty szterl. 13500—14000, franki szwajcarskie 500—550.

Złoto: 20-kor. 13000—13500, 20-frankówki 12000—12200, 20-markówki 13500—13800, funty szterlingi 12500—12500, 10-rublówki 14000—14500, do ary 2700—2720.

Srebro: Korony austr. 150—160, floreny 370—380, ruble 780—800 kopieiki 280—300, dolary amerykańskie 2500—2520, połówki i ćwiartki 2350—2400, dolary kanad. 2250—2280, drobne 2200—2210, leje 140—150.

KURSA GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 5. listopada.

(PAT.) Papiery procentowe. Transakcje: Obligacje 6 proc. z r. 1917 za 100 Mk 116.

Listy zastawne. Transakcje: 4 i pół proc. ziemskie 360; 4 proc. ziemskie 86; 5 proc. m. Warszawy 380.

Waluty i dewizy. Transakcje: Dolary Stan. Zjednoczon. 2775; Franki francuskie 197 i 101; Franki belgijskie (czeki) 195; Franki szwajcarskie (czeki) 505; Funt sterlingi 107.50; Marki niemieckie 12.75; Korony austriackie (czeki) 55; Korony czechosłowackie (czeki) 30; Korony duńskie (czeki) 508; Gdańsk (czeki) 12 i pół.

Akcyje. Transakcje: Bank dyskontowy Warszawski I—V em. 2650; Bank Handlowy Warszawski I—V em. 2100; Bank Kredytowy w Warszawie 2500; Bank Zachodni 1000; Warszawskie Tow. Fabr. cukru 16800; Warszawskie Tow. kopalni węgla 15200; Lilpop, Rauch i Loewenstein 2725; Lilpop, Rauch i Loewenstein I em. 1750; Rudzki i Ska II em. 1700; Starachowice I—II em. 3800; L. J. Borkowski I—IV em. 1200; Bracia Jabikowscy I—V em. 1325; Firlej z r. 1921 600; Żyrardów 45000; Ostrowieckie Zakłady 3900; Polska Nafta I—III em. 1750; Żegluga polska 1250; Elektrownia Pruszków 500

W Warszawie spodziewany dalszy spadek walut obcych.

1 marka niemiecka — 11 mkp.

Warszawa, 6 listopada.

(Telef.) (m) W ciągu dnia wczorajszego dał się zauważyć dalszy spadek walut zagranicznych a szczególnie marki niemieckiej. Za markę niemiecką płacono 11 mkp., za dolary 2800 mkp. i niżej. Na czarnej giełdzie popłoch. Wszyscy wynoszą waluty obce na sprzedaż. Spodziewany jest dalszy spadek walut a zwłaszcza marki niemieckiej pod wpływem wiadomości, że za dolara płacono w Berlinie 230 marek.

Warszawa, 6 listopada.

(Telef.) (m) Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej waluty i dewizy zagraniczne w dalszym ciągu uległy znacznej niżce, zwłaszcza marki niemieckie, które silnie oferowano. Dla akcji nastąpiła znaczna poprawa tendencji, a wobec popytu kurs ich podał w górę. Listy zastawne ziemskie i 6 proc. obligacje miejskie w poszukiwaniu.

1 marka = 2.43 kor. austriackich.

Wiedeń, 5. listopada.

(PAT.) W prywatnym obrocie notowano markę polską 2.43.

DEWIZY BERLINSKIE.

Berlin, 5-go listopada.

(PAT) Kurs dewiz z 5-go listopada 1921. Dolary 000'00, belgijskie 0000'00, funty szterl. 000'00, francuskie 000'00, włoskie 0'0'00, polskie —, czeskie —, austr. stempl. —, rumuńskie —, szwajcarskie —, Amster-

dam 8541'40, Chrystywnia 3406'55, Kopenhaga 4645'33, Sztokholm 5754'20, Helsingfors 446'55, Włochy 989'00, Londyn 981'50, Nowy York 248'75, Paryż 1828'15, Hiszpania 3371'60, Wiedeń stempl. 8'43, Praga 251'70, Budapeszt 24'72, Szwajcaryja 4545'35, Buenos Aires —, Antwerpia —. Dewizy polskie w ruchu prywatnym 0'—

W Zurychu marka polska 2l.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 5. listopada.

(PAT.) Kursa początkowe. Berlin 2'35, Nowy Jork 537, Londyn 21'15, Paryż 39'65, Medyolan 22'00, Praga 5'25, Budapeszt 0'00, Zagrzeb 1'60, Bukareszt 2'60, Warszawa 6'20, Wiedeń 0'20, Austr. stempl. 0'12. Holandia —

Zurych, 5. listopada.

(PAT.) Kursa końcowe. Berlin 2'17, Holandia 185'75, Nowy Jork 537, Londyn 21'15, Paryż 39'65, Medyolan 21'95, Bruksela 38'40, Kopenhaga 100'50, Sztokholm 124'50, Chrystywnia 73'50, Madryt 73'75, Buen. Aires 175'—, Praga 5'30, Budapeszt 0'55, Zagrzeb 1'35, Bukareszt 2'50, Warszawa 0'21, Wiedeń 0'15, Austr. stempl. 0'12.

DEWIZY AMSTERDAMSKE.

Amsterdam, 5-go listopada.

Kurs dewiz z 5-go listopada. (PAT) Weksle na Londyn 11'41, Berlin —, Paryż 21'37½, Szwajcaryja —, Wiedeń 0'11, Kopenh. 54'05, Sztokholm —, Chrystywnia —, N. Jork 289'25, Bruksela 20'65, Madryt —, Włochy —.

DEWIZY NOWOJORSKIE.

Nowy Jork, 5-go listopada.

(PAT.) Kursa wekslowe z 4. listopada 1921. Weksle na Londyn 000'00. Weksle na Londyn 60-dniowe 390'37. Weksle na Paryż 0'00. Weksle na Berlin 0'43'25 Belgiję 0'00, Szwajcaryję 00'00. Holandję —, Rzym 000', Srebro krajowe 99'50, Srebro zagraniczne 69'72. Madryt 00'00

Z TARGU LWOWSKIEGO.

Lwów, 6. listopada.

W dniu wczorajszym na targach lwowskich panowała stagnacja. Słaba podaż i słaby popyt uczyniły targi lwowskie wczoraj podobnymi do jakichś prowincjonalnych rynków. Ceny artykułów spożywczych nie uległy żadnej niżce.

Płacono wczoraj za 1 jajo 35 mk. — za litr mleka 130 mk., — za litr kwaśnej śmietany 220 do 250 mk. — za 1 kg. masła deserowego 2.000 mk. — kuchennego 1.600 do 1.700 mk. — sera 300 mk.

Za 1 kg. ziemniaków płacono 35 do 40 mk. — cebuli 120 mk. — pomidorów 100 do 200 mk. — jabłek 100 do 160 mk. — gruszek 120 do 240 mk.

Za główkę kapusty 35 do 60 mk. — kalafioru 40 do 100 mk. — kielu 15 do 40 mk. — kalarepy 10 do 20 mk. — za kawałek chrzanu 5 mk.

Za wiązkę marchewki 20 do 30 mk. — za snop marchewki 100 do 150 mk. — za wiązkę pietruszki 40 mk. — snop pietruszki do 200 mk.

Za 1 kg. mięsa wołowego płacono 300 do

320 mk. — wieprzowego 500 mk. — cielęcego 250 mk. — słoniny 1.000 do 1.200 mk. — sadła 1.500 mk. — kiełbasy 800 mk.

Za 1 kg. białego chleba płacono 280 mk. — ciemnego 170 mk. — za małą bułeczkę 18 do 20 mk.

Za 1 kg. mąki pszennej 300 do 340 mk. — żytniej 200 do 220 mk. — ryżu 340 do 360 mk. — kaszy hreczanej 260 mk. — jagiel 200 mk. — fasoli 200 do 280 mk. — gryssiku kukurudzianego 160 mk. — pszennego 360 mk. — cukru białego 950 mk. — żółtego 650 mk.

Z SALI SĄDOWEJ.

O ZBRODNIE ZDRADY GŁÓWNEJ.

(Drugie dzieło rozprawy).

Treść listu ks. Hlibowickiego. — Osk. miał dla Wyszywanego cześć. — Szyfra „czysło 11” — Doniesienia na ks. Hlibowickiego. — Ultimatum Krausa. — Zeznania świadków. — Odczytanie zeznań nieobecnych świadków.

Lwów, 6. listopada.

Rozprawa wczorajsza rozpoczęła się przesłuchaniem drugiego oskarżonego, mianowicie ks. Wasyla Hlibowickiego, a względnie odczytaniem jego listu od Piotra Szekieryka, stanowiącego podstawę oskarżenia.

List ten zaczyna się podziękowaniem za wiadomości otrzymane od Szekieryka, dalej zawiadomienie, że Hlibowiccy otrzymali list od Paskowskiego. W dalszym ciągu przesyła ks. Hlibowicki szereg wiadomości o ówczesnym położeniu na Huculszczyźnie, pisząc między innymi, że „Artiki” t. zn. Polacy mszczą się srogo na ludźmiach, donosi o aresztowaniach i bezprawnych rekwizycjach, następnie charakteryzuje nastroje ludności huculskiej, żydowskiej i polskiej. Jest w liście tym także o odejściu „Artików”, którzy pozostawili tylko jeden pluton. W zakończeniu znajdują się pozdrowienia i ukłony pod adresem p. Wasyla Wyszywanego i prez. Petruszewicza, z zapewnieniem

dla tego ostatniego, że na Huculszczyźnie już się samych warunków bije jeszcze szczerze ukraińskie serce”. W post scriptum zawiadania ks. Hlibowicki, że odtąd podpisywać się będzie szyfrą „czysło 11”.

Autor listu ks. Hlibowicki zeznaje, że pisząc do Szekieryka korzystał tylko ze sposobności skośnięcia się ze starym znajomym i udzielenia mu garści wiadomości o tem, co się dzieje w kraju, nie miał zaś żadnych zamiarów nieprzyjaznych względem państwa. Wzmiankę o pozostawieniu przez Polaków jednego plutonu tłumaczy w ten sposób, że chciał dać wyraz nadziei, że ze zmniejszeniem się załogi ludność mniej będzie cierpiała. Dalej wyjaśnia Hlibowicki, że dla Wyszywanego miał cześć za jego wierną służbę dla sprawy ukraińskiej. Petruszewicz jest szkolnym kolegą oskarżonego i dlatego o nim w liście wspomina. Co się tyczy niejakiego Mykietuka i Petruka, którzy to mieli być przez oskarżonych wyprawieni na Czechosłowacyję, oskarżony twierdzi, że Mykietuk przebywał wprawdzie u nich przez około dwa tygodnie, ale później znikł bez śladu.

Na pytanie obrońców stwierdza oskarżony, że nie wiedział jakoby Piotr Szekieryk należał do wrogiej państwu polskiemu organizacji. Grupy Krausa, za taką nie uważał, zresztą została ona zaraz rozbrojona. Na tem zakończono przesłuchanie oskarżonego i rozpoczęło się przesłuchiwanie świadków.

Pierwszy zeznawał św. Julian Góral, przodownik pol. państw. w Żabiu. Świadek opowiada o pobycie Wasyla Wyszywanego u ks. Hlibowickiego, dalej o aresztowaniu Wasyla wraz z księdzem przez okupacyjne władze rumuńskie, oraz o powtórnym aresztowaniu proboszcza przez Rumunów pod zarzutem zbierania broni i amunicji.

Św. Zdzisław Soja, b. komisarz starostwa kossowskiego zeznaje, że na ks. Hlibowickiego wpływały ciągle doniesienia, iż wrogo się odnosi do Polaków i podburza ludność ukraińską. Następnie opisuje świadek przejście grupy atamana Krausa przez Kossów w dniu 28 sierpnia 1920 r. Kraus postawił nielicznej polskiej załodze ultimatum z żądaniem otwarcia drogi ku czeskiej granicy. Polacy ustąpili, później zaś Krausowców ścigali. Ci jednak przeszli Karpaty i założyli obóz w odległości kilku kilometrów od granicy, tak iż ich było nawet widać gdy odbywali ćwiczenia. Co się tyczy dyslokacji wojsk polskich o czem Hlibowicki junior meldował Paskowskiemu, to świadek powiada, że dyslokacja ta odpowiadała „prawde” rzeczywistości. Od szeregu pytań świadek się uchyla, zasłaniając się tajemnicą urzędową.

Św. Ofena Tkaczewicz, była nauczycielka dwóch córek ks. Hlibowickiego od listopada 1920 r. Zeznaje, że Bohdan H. często wyjeżdżał do rodziny. O wyprawie Mykietuka i Petruka za granicę nie wie. Zebrał żadnych u Hlibowickich nie było z wyjątkiem jednego zebrania Komitetu Honoru żańskiego zawiązanego za zgodą władz.

Św. Gwido Czaszyński drogomistrz, za którego przyczynieniem się nastąpiło aresztowanie Wasyla Wyszywanego w domu Hlibowickiego. Świadek podejrzewa ks. Hlibowickiego o przemycanie z „tamtej strony” broszur i proklamacji Petruszewicza.

Św. Edward Lisowski, ilustrator dóbr państw. w Kutach zeznaje, że oskarżony Hlibowicki junior, jako ukraiński komendant Kut szedł mu na rękę gdy chodziło o ukrócenie rabunków w lasach państwowych.

Odczytano zeznanie nieobecnego św. ppor. Stokłofńskiego, który od lutego do marca 1920 r. stał na kwaterze u oskarżonych, a którego zeznania są dla oskarżonych korzystne.

Tak samo korzystne są zeznania dwóch ostatnich świadków, Szczerbaniewicza, funk. starostwa kossowsk. i św. Milcosiewicza, sekr. gminnego z Kut.

W końcu odczytano zeznanie nieobecnego z powodu choroby burmistrza z Kut Jakubowicza. Wniosek obrony o zawezwanie dalszych świadków dowodowych trybunał nie uwzględnił i na tem przerwano w dniu wczorajszym rozprawę, której dalszy ciąg odbędzie się w poniedziałek o godz. 9 rano.

Obrzeż z sokcyi III.

p. t. „To się wydarza w najlepszej familii...”

Lwów, 6. listopada.

Wczoraj w jednej z sal sądowych sekcji III. rozpatrywano sprawę honorową wysoce „towarzyską”. Było to tak: Na wiosnę br. na jednym z rautów Tow. „Ochrony Ziemi” zauważyła pani X, jak komitetowa pani J. z kasy buferowej „ściągnęła” do swej torebki 1000 mk. Srodcze tym smutnym fałszem oburzona, natychmiast o tem powiadomiła wszystkie panie z komitetu. Komitetowe panie z jeszcze większym oburzeniem przyjęły ten fakt do wiadomości i po krótkim namyśle nie dochodząc wcale prawdy, wykluczyły panią X ze swego towarzystwa, nazywając ją „plotkarką”.

To już całkowicie wyprowadziło panią X z równowagi i chcąc otrzymać satysfakcyę, zaskar-

żyła wszystkie panie komitetowe do sądu o obrażę czei. Ponieważ na wczorajszej rozprawie nie było wszystkich świadków, a prowadzący rozprawę sędzia dąży do polubownego załatwienia tej trudnej kwestyi, odroczył rozprawę.

Ciekawiśmy tylko, czy pani J. po tej aferze, zaskarży panią X o obrażę czei?

Świątokradztwo.

Lwów, 6. listopada.

(h) Onegdaj włamali się nieznani sprawcy do cerkwi w Dubiecku, gdzie skradli dwa kielichy srebrne, jeden kielich mosiężny pozłacany, 1 puszkę srebrną, 2 patyny, obrusy i t. d., i t. d., ogólnej wartości 380 tysięcy mk. Po sprawcach zginął wszelki ślad.

Ohydne dzieciobójstwo.

Lwów, 6. listopada.

(h) Przed kilkoma dniami znaleziono w Bugu w Sokalu zwłoki 6-tyg. dziecka płci męskiej. Dochodzenia dotychczasowe wykazały, że dziecko to zostało przez wyrodną matkę zamordowane, a następnie przewiezione koleją do Sokala i tam wrzucone do Bugu. Wyrodną matką związała najpierw silnie sztyg bandażami, główkę wetknęła następnie do rozrobionej wodą gliny i w ten sposób je udusiła. Przybywszy zaś do Sokala, przywiązała już zwłokom do nóg woreczek z kamieniami i wrzuciła do Bugu. Poszukiwania za dzieciobójczynią wdrożone.

WYJAŚNIENIA I PORADY

w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Lwów, Sokola 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ

otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy.

NEKROLOGIA

Z Rulikowskich Jadwięga Łaczyńska

właścicielka dóbr, zasnęła w Panu dnia 5-go listopada 1921 roku przeżywszy lat 79. 3798

Ekspartacya zwłok z krypty kościoła OO. Bernardynów na dworzec kolejowy odbędzie się w poniedziałek dnia 7. listopada 1921 r. o g. 2. po południu, poczem zwłoki przewiezione zostaną do Siatatycz i dnia następnego złożone zostaną w grob. rodzinnym.

W smutku pogrążona rodzina prosi przyaciół i znajomych o oddanie ostatniej posługi śp. Zmarłej.

NAUKA I WYCHOWANIE

Akademik udziela lekcji języka niemieckiego i konwersacji. — Listownie zgłoszenia do Administracji pod: „Literatura”. 66

POSADY I PRACE

Zdolnego POMOCHNIKA handlowego, buferowca, przyjmie natychmiast firma „ZA OPANE”, Lwów, Akademicka 24.

Inżynier

stałe zamieszkały w Wiedniu

przyjmuje wszelkie sprawy i pośrednictwa handlowo-przemysł. do załatwienia w Wiedniu. Adr. Lwów, Hot. Krakowski, Inż. Kościński. 56

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Futro d. mskie, wierzch renifery, kołnierze białe lisy, prawie nowe, tanio do sprzedania. Sądownicza 1. 14, l. p., na prawo. 65

Kupię wagon kapusty. Zgłoszenia Sądownicza 14, l. p., na prawo. 64

Futro nowe tanio sprzedam. Oglądać od 1—3. Wronowska 8, parter, w podwórzu, drzwi 4. 54

Redakcyja rękopisów nie zwraca

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Pokoje um. blowane kawalerskie, komfort 3, 4 5 pokoi i kuchnię wynajmie i poszukuje dla poważnych lokatorów różnych pokoi. Zgłoszenie Galicyjskie biuro Kopernika 22. Telefon 446. 3770

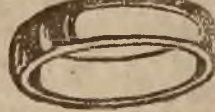
ZGUBIONO — ZNAJZIONO

Zgubiono złotą broszkę z brylantkami i szmaragdami. Znalazca otrzyma nagrodę. Zgłosić się Dwernickiego 1. 22. P. piełowa. 27

ROZMAITE

Psycholog — Władysław Korwin Kwiatkowski, poszukuje osoby młodej, nadającej się na medium. Zgłoszenia Sapieży 4, od 3—7. 61

Obrożki 14-karat. sztuka 500 Mkp. za fason. — Złoto po kursie dziennym lub wzamian za stare poleca **Jubiler H. MANDL** LWÓW, KOPERNIKA 14 (naprzeciw Kina „Kopernik”). 3946

Szkoła Pielęgniarek Zawodowych przy Klinice Dziecięcej Uniwersytetu przyjmuje zgłoszenia kandydatek codziennie od 10 rano do 1 po południu. Głowińskiego 5. Klinika dzieci. 3633

WOZY GOSPODARCZE

SIECZKARNIE, MŁYNY, KIERATY, MŁOCARNIE dostarczy ze swoich Zakładów przemysłowych

„OŚWIECIM”

POTEGA S.A. Centrala: KRAKÓW, Basztowa 9 Adres telegr. Potęga Kraków. 90

REKLAMA

jest dźwignia handlu i przemysłu

Niniejszem podajemy do wiadomości Sz. Odbiorców, że otrzymaliśmy na

SKŁAD KONSYGNACYJNY

świeży ogromny transport płyt uszczelniających oryg.

„KLINGERIT”

we wszelkich rozmiarach. 3803

SKŁAD FABRYCZNY

Anglo-Szwajcarska Spółka Akcyjna dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, ul. Złota Nr. 11, telefon 160—80 i 204—90

Czy warto ryzykować?
Ile pieniędzy Pan już stracił i ile tracąc sobie przysporzył, kupując lichy towar? Czy warto wyrzucić pieniądze na eksperymenty, mając możliwość nabycia towaru najwyższej jakości?
Gdzie go szukać dowiódł się Pan z latwotą w każdym urządzeniu, backu itd. i jednym słowem we wszystkich poważnych i przychodzących krajow. ch. gdzie od długiego już czasu nabywają wyłączne TASMYSY i KALKE do inżynierskich maszyn. W. V. U. S. A., wytwory firmy Crown Ribbon & Carbon Mfg. Co. Rochester N. Y. U. S. A.
2471 Wyłączny zastępca w Polsce Ludwik Aksmian, Kraków, Szewska. Tel. 32—88.

TELEFON 505

Fabrycznie nowe po zniżonych cenach

CONTINENTAL UNDERWOOD

URANIA...

ADLER...

EMIL URICH

LWÓW, 3-go MAJA L. 7.